Jak wygląda Polska bieda?

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: czwartek, 25, listopad 2021 23:18
Patrycja Grebla-Tarasek
Odsłony: 1237

Szlachetna Paczka przygotowała Raport o biedzie edycja 2021, to ważny dokument, który pozwala, szczególnie osobom zajmującym się szeroko rozumianą pomocą społeczną, bardziej zrozumieć potrzeby i sytuację klientów. Co ciekawe, ponad jedna trzecia Polaków deklaruje, że nie zna nikogo kto żyje w biedzie, podczas gdy dane wyraźnie pokazują, że ubóstwa doświadcza około 2 miliony obywateli.

Obawa o to, czy wystarczy pieniędzy na jedzenie – mnie, moim najbliższym, moim dzieciom – to codzienna zmora **2 mln Polaków**. Aż tylu z nas żyje poniżej granicy skrajnego ubóstwa, czyli w warunkach stałego zagrożenia dla zdrowia fizycznego i psychicznego. Za **mniej niż 20 zł dziennie**. W ostatnim roku liczba ta znacząco wzrosła – osób, które przestały balansować na granicy minimum socjalnego i spadły z niej w skrajną biedę przybyło prawie 400 tys.

Wśród osób żyjących w skrajnej biedzie oczywiście są również dzieci. Relatywnie jest ich nawet więcej niż dorosłych (5,9% ogółu dzieci i młodzieży). W 2020 roku liczba dzieci żyjących w skrajnej biedzie wzrosła o prawie 100 tys.

Biedny to dla nas najczęściej ktoś głodny, chory i bezdomny. Jak taki się stał? Z powodu choroby (63% wskazań), nadużywania alkoholu (58%), życiowej niezaradności (55%) albo lenistwa (51%). Trudno znaleźć inne niż stereotypowe obrazy biednych w publicznym dyskursie. Stereotypy nieuchronnie prowadzą jednak do uprzedzeń, te zaś do dyskryminacji i społecznego wykluczenia.

Co siódma rodzina włączona w ubiegłym roku do Szlachetnej Paczki mieszkała w domu lub mieszkaniu **bez łazienki**. 6% rodzin nie miało do dyspozycji kuchni, a co dwudziesta – **bieżącej wody**.

Dla wielu osób, szczególnie starszych i mieszkających na wsi, największą niedogodnością jest dzisiaj **zimno**. W zależności od tego, jak pokażemy dane, może to nawet wyglądać nieźle: aż 85% gospodarstw domowych tworzonych przez osoby powyżej 60. roku życia ma zapewniony komfort termiczny. Ale to oznacza, że w co siódmym takim gospodarstwie go brakuje.

Blisko jedna czwarta (22,5%) gospodarstw domowych w Polsce to gospodarstwa jednoosobowe. Według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2030 ponad połowa z nich będzie prowadzona przez osoby powyżej 65. roku życia, w tym niemal co piąte przez osoby 80-letnie i starsze. W liczbach bezwzględnych to odpowiednio ponad 2,7 mln i blisko 900 tys. W większości przypadków będą to **samotne kobiety**. Również dlatego, że to one żyją średnio o pięć lat dłużej od mężczyzn. Przeżywają swoich mężów, by samotnie czekać na śmierć.

Z wirusem samotności zmagają się też polskie rodziny. Już w co czwartej dzieci wychowuje tylko jeden rodzic – z reguły **samodzielna matka** (wygląda tak 21% wszystkich rodzin, podczas gdy w przypadku samodzielnych ojców odsetek ten wynosi 3%).

Co dziesiąta osoba powyżej 65. roku życia i co siódma osoba powyżej 75. roku życia **nie utrzymuje kontaktów** z osobami spoza swojego gospodarstwa domowego. Jeśli nałożymy na to dane o liczbie seniorów mieszkających samotnie uzyskamy liczbę ok. 1 miliona osób, dla których sformułowanie „nie mam nikogo" wcale nie jest metaforą.

Wśród rodzin włączonych do Szlachetnej Paczki, co piąta, w której są osoby chore lub **z niepełnosprawnością**, wydaje na leki ponad 500 zł miesięcznie. Co czwarta – nie jest w stanie pokryć wszystkich wydatków na niezbędne leczenie.

Phoca PDF

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia co piąte dziecko i nastolatek zmaga się z **zaburzeniami psychicznymi.** Ich przyczyny są różne. Raz w tygodniu lub częściej dręczony jest w szkole co dziesiąty uczeń. 16% kolejnych doświadcza złego traktowania przez rówieśników kilka razy w miesiącu. Niektórzy radzą sobie z tym gorzej niż inni. Co szósty polski nastolatek okaleczał się, a aż 7% podjęło **próbę samobójczą.**

Niektóre **tragedie** przychodzą nagle, nie sposób je przewidzieć, bardzo trudno im też zapobiec. Chociaż – tym, których stać na bezpieczeństwo, zdarzają się jednak rzadziej. Tylko przez trzy jesienne miesiące roku 2020 – a więc jedynie pierwszą część sezonu grzewczego – strażacy w Polsce ponad tysiąc razy interweniowali w związku ze zgłoszeniami dotyczącymi ulatniania się **tlenku węgla.** Przyczyną problemów były najczęściej stare, latami niewymieniane, wadliwe instalacje grzewcze. 460 osób wymagało pomocy medycznej. 23 osoby zatrute czadem nie przeżyły.

O innych tragediach od dawna wiele się mówi, ale niewiele z tego wynika. 2491 osób zginęło w **wypadkach drogowych** w Polsce w roku 2020. To prawie 7 osób każdego dnia. Dzień w dzień.

Ponad dwa razy więcej osób niż w wypadkach drogowych ginie w Polsce z powodu **rozpaczy.** Umierają z braku nadziei, że może spotkać ich jeszcze coś dobrego. W 2020 roku policja odnotowała 12013 **prób samobójczych**. Aż 5156 z nich zakończyło się śmiercią. Ujmując to prościej: każdego dnia w naszym kraju życie odbiera sobie ponad 14 osób.

Cały raport dostępny jest tutaj.

Phoca PDF